

13
47

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

24-30 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) **ΑΝΩ ΜΕΡΑ** Μυτιόκου
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας **ΣΥΡΟΥ**,
Νομοῦ **ΚΥΚΛΑΔΩΝ**.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
ΔΑΔΣ. ΚΥΡΠΟΓΛΟΥ.. ἐπάγγελμα **Διδάσκαλος**..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Ἄνω Μερὰ Μυτιόκου**..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **34**.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Δημήτριος Ἰωάννου**.

Ἰελενθίου.....

ἡλικία... **95**... γραμματικαὶ γνώσεις... **Β' τάξις** **Ακρο-**

τιμῶν..... τόπος καταγωγῆς **ΑΝΩ ΜΕΡΑ**

Μυτιόκου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **Μαρία Α. Κυριαίου** τόπος γεν. **Πάνθη**
κτίμα 771 — **Δ. Συριοῦ** **δριώτου**

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; **Αἰ... αἰ... ν. αἰ... διὰ... ε. πορὰν... β. ἰ. παρακε-**
ρι. ἰ. (ὀρεντα)... **διὰ... ε. πορὰν... β. ἰ. παρακε-**
Ἵππῃρον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ... **Ἰ. Ε. ν. αἰ... α. β. ο. ν. ο. ν.**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἰ. Ε. ν. αἰ... α. β. ο. ν. ο. ν......
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; **Ἰ. Ε. ν. αἰ... α. β. ο. ν. ο. ν.**.....
Ἰ. Ε. ν. αἰ... α. β. ο. ν. ο. ν......

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Καὶ γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ν. α. γ.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ὑπῆρχαν γαιοκτήμονες. Αἱ μοναὶ ἔχοντες ἐκ μέρους τῶν (ὑπηρέτων).....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Δὲν ὑπῆρχαν σημαῦτα.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Κάθε οἰκογένεια ἔρχεται εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀμειβόμενα.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... Σερβίας, Ἑλβετίας,...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Ἑλβετίας, Σερβίας,...

Ὁ δὲ λαὸς ἐπῆγαιναν εἰς Σερβίαν.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς γῆρας.....

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μ.Ε. Ζωϊκὴν κόπρον.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ 1938

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Δὲν χρ. σιδηρ. ἄροτρον καὶ γεωργικὰ μηχανήματα. Δὲν φέρει καὶ τοὺς δαφν.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. Δὲν χρησιμοποιεῖται σήμερον.

Δὲν χρησιμοποιεῖται σήμερον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Δὲν εἶναι ἐν χρήσει
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Δὲν χρ. σιδηρ. ἄροτρον καὶ γεωργικὰ μηχανήματα.

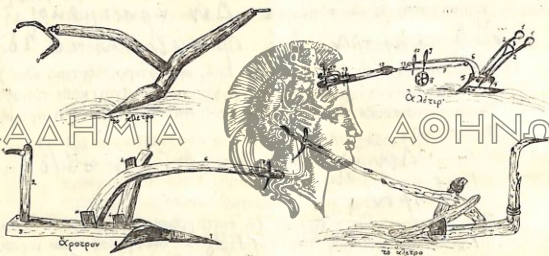
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Εἰδική τεχνίση

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀλ. ε. ρ. χ. ε. ρ. 1. 6. Ν. 1. 5. ρ. 1. 11.

2. Ἀλ. ε. ρ. ο. π. σ. δ. 1. 7. Π. 1. ρ. ἡ. β. α. λ. ο. 12.

3. Ὑ. ν. 1. 8. 13.

4. Σ. τ. α. β. α. ρ. 1. 9. 14.

5. Σ. π. ἡ. θ. η. 10. 15.

(1) Ἴσταν εἶναι δυνατόν ἀποστέλλετε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τ.δ... α.νι!... τ.δ... ζ.ν.λ!... ν.ν. ἀ.ρ.δ.λ.ρ.ν... ἦ.το... καὶ ἐννι
 μι.α... μορ.φ.α... δ.ι!... δ.λ.α... τ.δ... χωρ.κ.γ.ι.ν.
 Ο.Η.το... τ.δ... κυρ.κ.ν.ν.ν... δ.ι.α (+).....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Π.λ.α.τ.ε.λ.α.ν...

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... ν.λ.ον.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Π.ρι.δ.ν!... καὶ!... δ.μ.ι.π.α.ρ.ν.ι.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Βόει

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; ... Δύο ζῶα

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... Μὴ

6

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λαυριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

1. Λαυριά

2. Κριμύλλ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ἀντλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. 1. Ζεύλει

2. Ζευλοδέττει

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ἐκ τοῦ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλὰ ὄντα: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... Λοῦρος

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; Ἐξαιρητικῶς

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Μὲ τὸν ζυγόν

(Σχέδιο ελ γυμνασίου)

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

Πάντα... ο... ενδρ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Τ.ο.π.ρ.β.ε.ε.σ.α.ε.ν.

τὸν δὲ Ν... ἀναμίσθ... ἑταίρῳ...
καὶ ἐδίδου... ἀποδοτέοντα... εἰς τὸν οὐρανόν... (εἰρημή)

γ) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σπέρμα; ἄρατος

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Δὲν εἶναι ἕν Χριστόν.

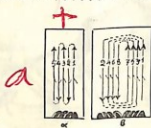
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Προχώραν... και... βίβα, εξαίρετα... άνα... χρυσί -
μα... ωστού... ούδην... μέρα... οδύνη... ου...

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (έπίσης πώς γίνεται σήμερα) το ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Вспомогательная таблица

η οργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σημειώσατε με το σημείον του σταυρού, ποιον εκ των ὀργωμάτων τούτων (α, β) είναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἡ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοῖδας (δηλ. σπορὲς ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Есть споры?

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ;

md. q.v. x m. d.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνθήκη νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται
ἄροτρον ;

Μακρὸν μετ' ἄρσενον

- 7) Ποιοί τρόποι ή είδη *ὀργώματος* (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ή σήμεραν). Δηλ. ή διάνοιξις τῶν αὐλάκων μέ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

4) $\partial_{\bar{z}} \varphi = \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots$
 $\bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots$
 $\bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots \bar{z} \partial_{\bar{z}} \varphi \dots$

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ..Σ.Ρ.Δ... *υ.α.μ.η.ζ.ε.ρ.α.ζ.α.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. 1-2. ὀργώματα υ.α. λ.γ.κ.ι.δ.ι. κ.α.λ.λ.ο.υ.ρ.γ.ί.α.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γ.δ.ν.ι.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. 1-2. ὀργώματα υ.α. λ.γ.κ.ι.δ.ι. κ.α.λ.λ.ο.υ.ρ.γ.ί.α.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάψουσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

Α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. 1-2. ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Α.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. 1-2. υ.α.ζ.ι.δ.ι.κ.α.λ.λ.ο.υ.ρ.γ.ί.α.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τ.δ. Δ.ι.σ.α.κ.ι.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτὰ. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

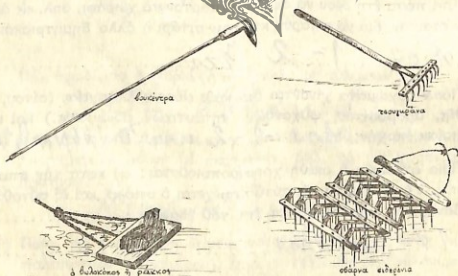
Με τὴν βουκέντραν

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Πικεταμ ὅταν

ἔχῃ... β. βάλαν

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

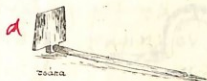
Γίνεται μετὰ τὴν σκαφήν ἡ ἔκδοσις...
 σχεδιάσματα... (α) αἰτή... ..

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

... Γ. Γ. κ. λ. η. ... μί. ... ἰ. ἡ. ... ζ. δ. κ. α. ... καὶ ... ἰ. ἡ. ... κα. ἡ. ἡ.
 ἡ. ... ζ. δ. ... σ. χ. ... δ. ἡ. ... γραμμ. α. ... (α) ... ἡ. ἡ. (β)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

... ἡ. ἡ. δ. ρ. η. ... Δ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. δ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...
 ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...
 ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... Δ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...
 ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ... ἡ. ἡ. ...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

Παλατιόβερν, καλ. β. κρησπ. α., θέρμ. ζων. μ. ε. - γ.
δρεμάκι. Τζ. δρεμάκι. ηζο. θμοτο. ζω. εχέδια-
γγραμμάση (α)

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Μένο... εν... δριμύτι... εν... οχ... (9) ... το... και...
... εν... χ... υ... σ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Εἶν... ἐνταύθι*

μοιχοι ειναι ηληθες εργα-
λουν ωλην του
δραμα νιου.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ἡ λεπίς τοῦ δρεπανοῦ ἄλλοτε ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή. Τώρα ἀνάλογα εἶναι ὀδοντωτή, ὡς τὸ ἄχρδ. (α)*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

*H... γερολαβου... η. 20... ζυλινη... ο. 61 δηραγ
 6 μεδωτος... δην... αυ. 2... ιδαν. 26 παρ. 3 το. η. α.
 σι α. v. — 12 —

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... οἱ κηφάραι

- 6) Ἡ το παλαιότερον (ἡ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερσιμὸς με τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῶων
(τῆς ρόβης κλπ.)

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἤθερίζοντο... ἤθεριζοντο... ἤθεριζοντο...*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες,
πίσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; *οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν*
τὰ δράγματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

δε χερσὶς ἑταίρου... μισροῦ... τοῦ ἀδελτοῦ ἡδὲ καὶ
 χερσὶς πατρὸς... καὶ μητρὸς... ἐν ἑσθλῇ...
 καὶ τῇ... ἀδελφῇ... καὶ τῇ ἀδελφῇ...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Χ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

ἡ ἄνδρες καὶ γυναῖκες
Δὲν ... ὑπῆρχον ... ἀπὸ γ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ
ἀπὸ γ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ

2) Πῶς ἡμεῖοντο αὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπήν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσσε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Με ... ἡμερομίσθιον ... καὶ ... ἀμοιβήν
ἀνευ φαγητοῦ
Καὶ ... ἀπὸ γ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ
Με ... ἡμερομίσθιον

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

οὐκ ... οἱ ἄνδρες ... οὐκ ... αἱ
γυναῖκες ... ἀπὸ γ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ
οὐκ ... ἀπὸ γ. εἰ. ρ. ο. β. ο. λ. οἰ

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..... D X I

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

(... Καταγράφονται ἐξ ἐνῆν)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ
ἐκείνην ἢ τὸν ἑαυτοῦ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν
καὶ... ἐξ... ἡμέρας... ἐξ... ἡμέρας... ἐξ...
ἐξ... χωρὶς... ἐξ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

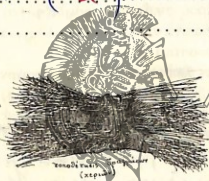
Τὸ δέσιμον ἐγένετο... ἐξ... ἡμέρας... ἐξ...
ἐξ... ἡμέρας...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δέσιμον ἐγένετο διὰ τῶν χερῶν
 ἡ ἐργασία μεταβιβάσθη εἰς τὸν λαόν·
 ...στὰς χεῖρας· ἡ ἐργασία δὲν ἐχρησιμοποιήθη
 ...καὶ ἔτι.
 Τὰ δεματία εἰς τὴν αὐτὴν ἀνὰ τὴν
 σχῆμα (α)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

α

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεματία μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεματία συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἡ φήμις εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Παλαιότερον... Ἀγνώστον... ἡρότερον... Γίνετο
φύτευμα... κατὰ... Ἀπριλίον... καὶ...
ἔξω... Ἀνέγνωστον...

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

Γίνετο... μὲ ἄξιν... τῶν
... (α) ... δεικνύει...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐπισηθίζεται παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπὴ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐχρησιμοῦντο... μὲν... καὶ...
... ἄλλοι...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.)... Δέν γεθαιζεν... δανό...

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

... Δέν. υαλλι. ραγ. το. σαν. ή ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκentrώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δερματίζα μεταφέρντο. Δο. ε. (δ. χωράφι)
... εἰ. λ. ν. ι. ... Τέ. δημ. ν. ι. ρ. α.
... εἰ. ν. ε. το. ρ. ι. ε. λ. ι. ο. δι. ν. α. φ. ν. η. γ.
... ὑ. ρ. α. β. ι. α. ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; Εἰς σῶρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; ...

Καλεῖται. εἰ. λ. ν. ν. β. ι. ρ. α.
Τὰ δερματίζα τοποθετοῦν. ι. α. ... ὑ. ρ. β. ι. α. σ. θα. δ. ι. μ. ν. κ. ι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ...

Ὑπῆρχε. εἰ. λ. ν. ν. ι. ... ὑ. ν. ε. ι. α. δ. ν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Κον. ι. α. ... εἰ. λ. ν. ν. ι. ... εἰ. λ. ν. ι. α. ν.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Κάθε ομόγεννη α. έχει 10' α.λ.ω.κ.
 7.11

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; *Α.Α.ο. 20*
Ματί'ν... καὶ λήγει... κατὰ τὰ μέτρα τὸν οὐρανόν.

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχέ-
διασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ζητ.ο... Χωμ.η.ζ.δ.λ.ν

[illegible]

1. $\frac{1}{2} \ln 2$ 2. $\frac{1}{2} \ln 2$ 3. $\frac{1}{2} \ln 2$ 4. $\frac{1}{2} \ln 2$

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).....

Анализировать и оценить работу на их уровне.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

0 x 1

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰσθδήποτε ἄλλον.

Δίχ. ὑπόδ. χι. ἄλκωνόστυλ. η.
 Τ. α. ... δειράζει. τοποθετοῦν. ταμ. ἐλκωνόστυλ.,
 χ. w. ο. j. ... μαμ. μ. i. αν. ... τ. α. ζ. i. v.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ἐξάκις στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δοικάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Γ. i. v. ε. z. z. ... δ. i. ... i. v. ... χρ. w. ο. i. μ. ο. w. ο. i. v. ...
 τ. α. v. ... ζ. w. w. ... , χ. w. ο. i. v. ... ἄλκωνόστυλ. η. ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικές φωτογραφίας ή ιχνογραφήματα).

21. 11. 1912. 2. 11. 1912. 3. 11. 1912.

AKADEMIA

१० विष्णुसंन

Κακὴ ἡ συνήθεια καὶ μὲν, καὶ
τὸ νόσόν, ἴσχυρ καὶ μὴ ἀφροσύνη.

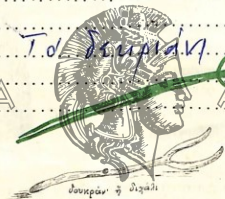
- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

ἀρχίζει πάλω ὥρα 11 π.μ.
διακόπτεται περὶ τὴν 4 μ.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δουκράνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν ;

Ν. Α. Ι. . . με τὸ δουκράνι κ.λ.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Τ. Η. Σ. . . με χρυσοῦ . . . τὸ
μ. α. μ. . . τὸ μ. α. . . χρυσοῦ . . . (9)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... Ἀλωνεῖται... στρώμα... ἡμέρας...
 ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν... ἡμέρας... ἡμέρας... ἀριθμὸ
 τῶν στῶν... ἡμεροεργασίας 5-6 ἀλωνιῶν

στρώμα
 (διὰ τὰ στῶν)

στρώμα
 (διὰ τὰ στῶν)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δὲν... ὑπάρχει... ἡ δὲ... ἀπομαρτύνεται...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ποσπληνίδες, καλούμενοι ἀλωνοσάσιοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ τὰ ἰδικὰ του ζῶα...
 στῶν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ο Χ Ι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

..... ἐκ ὑπερκοίτης ξύλου...
 χρήσιμος...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

Διὰ γίνετο διὰ τοῦ π.χ. ν.

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμομένο διὰ τὸ κοπάνερα
μικρὸν ἀπὸ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ο Χ Ι

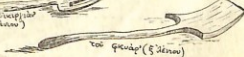
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Δὴν... ὡς ἀρχὴ... ὡς ἀρχὴ... ὡς ἀρχὴ...
Σωρεῖται... μὲ τὸ... δικριάνι.

α

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δίν. 6x10¹² 3x10¹² 6x10¹² 1x10¹²
2x10¹² 1x10¹²

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Με 16.5.2020 φ.τ.ν.α.ρ. 1ης ο.χ.α.δ.
(α) 2ης ο.χ.α.δ. 25.1.2020

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει): ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Συνήδριος τακτικός

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἴς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...λεχοντες... κουνυλη... σπασχωρι-
...ζετες... με το δρομον...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Δὴν γίνετο διὰ τὴν
 ἀλ. ὠν. ἰ. σ. μ. α.,

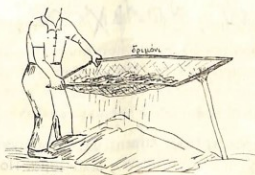
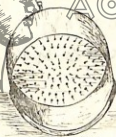
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... μέ. το. δριμόνι.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μέ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μέ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Καὶ ὡς ἔδειξε γινώσκων μετὰ τὸ ἐργασίαν καὶ
 ὡς ἔδειξε μετὰ τὸ ὡς ἐκείνην τὴν ἐργασίαν
 (..... α) καὶ (..... β)
 τὴν ἐργασίαν 27

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ΝΑΙ μετὰ φτυάρι καὶ ὡς ἔδειξε
 ἀντὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἐργασίας
 μετὰ φτυάρι καὶ σωρὸν εἰς τὴν σταυρῇ

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

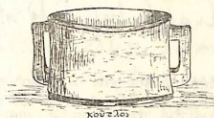
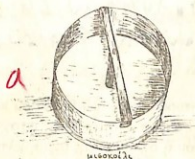
Δὲν ὡς ἔδειξε

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Κατεβαίνομεν 28 -

φορὰν. ὡς ἔδειξε μετὰ τὴν

Η. μαθηματ. Σχολ. μ.ε. 10. μαθηματ.
 Σχολ. (10) μαθηματ. Σχολ.
 Σχολ. (10)

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ΔΕΥΤΕΡΑ 1641 ΜΟΝΟ ΑΠΛΑΓΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΗΡΑΙΩ. ΜΑΤΕΒΑΙΝΟΝ ΕΦΟΡΑ,
C.D. ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΛΗΘΕΡΟΝ ΤΩΝ
ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΣ.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Ἀδ. Δ. Μ. Ν. Σ. Τ. Ο. Π. Ρ. ... λ. δ. κ. μ. ν. ...*

κας συνθηείας) Ἀρ. δ. μ. ν. ε. ζ. ο. ι. κ. λ. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. π. ρ. ...
ε. ζ. ι. α'... ἄχρυς. τω. ἄχρυς. ρ. ο.

- 29 —

κευσίς εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

... *ἐκ τῶν λαχρυρῶν* ...
... καὶ οἱ ν. ... οἱ ν. ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ὁ γὰρ κ. ... διαλογ. ... καὶ οἱ ν. ... οἱ ν. ...
... οἱ ν. ... οἱ ν. ... οἱ ν. ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὴν 23 Ἰουνίου, παραμονὴν Γενεθίου ...
... καὶ οἱ ν. ... οἱ ν. ...
... οἱ ν. ... οἱ ν. ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

Μόλις ... καὶ οἱ ν. ... οἱ ν. ...
... οἱ ν. ... οἱ ν. ...
... 23 Ἰουνίου ...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φωτιάρα

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

Μικροί καί μεγάλοι, ἄνδρες καί γυναῖκες

2) Ποῖος ἢ ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, ἀπό ποῖον μέρος;.....

Συλλέγουν ὅλοι... ἀπὸ τὴν ἀρχήν... ἰδιαιτέρως
ἐκ τῆς... ἀπὸ τὴν ἀρχῆς... ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Συμμετέχουν... ἀπὸ τῆς... χωρὶς...
ἰδιαιτέρως... ἐκ τῆς ἀρχῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον, διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

Ἀκροαταὶ... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... οἱ πάντες...
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς...
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Γίνονται... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς...
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς...

(ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... ἀπὸ τῆς ἀρχῆς...)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται οἱ Μάνδρι (εὐφάνια
Πρωτομαγιάς)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Δ. ἐν... ὑπάρχει... μ. μ. δὲ... ὑπάρχει... ὡς
Ἰ. θ. μ. ν. ... τῶν... Ἰουδαίων

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

(Περιγραφή αὐτοῦ τοῦ ἔθιμου)

ΑΓΓΕΛΑΝΔΡΟΣ Δ. ΚΥΡΠΟΓΛΟΥ
Σιδηροκάστρος

ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ
24-30 Ἰανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελ. 7
Ερώτηση 12 (συνεχ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Παθε δ' ἡλίου καὶ εἴπαρην
νὰ πᾶ νὰ τοῦ θερρίζω
μὲ ἐγὼ τοῦ ἀπακρίβηκα:
Εἶναι ἥλιος καὶ μαυρίζω.

Στὴν ἄκρια τοῦ σπάρμενιοῦ
μὲ βέλαν νὰ θερρίζω
γιά νὰ μὲ δέρνῃ δ' ἀνεμος
καὶ ὁ ἥλιος, νὰ μαυρίζω.

"Οπου 'ναι κακορίζικος
πᾶει τὸ Μῆν ἀργάτης.
Τὸ Ἀβγούστο χοιροβοσκός
καὶ τὸ χιμῶνα ψάλτης.

"Οσο βραδιάζει δ' βραδυνῆς
κι ἀρχίζει νὰ νυχτῶνῃ
τόσο μὲ κυριεύουνε
τοῦ δραπανιοῦ οἱ πόνοι.

Τὸ ζευγὰρι εἶναι, ἄμε κι "ελα,
ἡ ἄελὴν χαμογέλα.
Τὸ καμμένο τὸ δραπάνι
ἀνδρικο βάζει στὸν Ἀδη.

"Οσο βραδιάζει βραδιαστής
χαίρει καὶ ἡ νύκτες.
Ὁ νοσταλγὸς ἡ κυρά
τρώει καὶ τὸ γάτες.

"Οταν βραδιάζει ἡ νύκτα
καὶ ὁ ἥλιος ἀποτεινιάζει.

"Βραδίασε καὶ σήμερα
ὅπως καὶ κάθε μέρα.

"Θρα εἶναι νὰ σκολάσωμε
νὰ πάρωμε καὶ ἄερα:

"Ἦλιε μου ἐσὺ ποῦ γύρισες
ἀνατολή καὶ δύσι
πές μας ποιοῦ ἄλλοι
τὴν περνοῦν τὴν ἐδικιά μας ἔψη;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τό ἔθιμον τῆς ἀφῆς κυρᾶς ἐλάμβανε χώραν τήν 23ην Ἰουνίου, παραμονήν Γενεσίου Ἰωάννου Προδρόμου « τ' Ἀι-Γιάννη Φωτιστῇ », ὡς ἀκολούθως:
 - "Αναβάν φωτιές σέ δημοσίους χώρους, ἐπηδοῦσαν ἐπ' αὐτῆς καί ὕστερα ἔφηναν ^{πίττα} ~~με~~ πολύ ἀλάτι καί σιρόδα καί τᾶ ἔτρωγαν « γιά τό δυνάμωμα ».
 Ἀπό τᾶ σιρόδα ἔτρωγαν ὅλοι, ἄνδρες καί γυναῖκες ἐνῶ ἀπό τήν πίττα ἔτρωγαν μόνον τᾶ ἀνύπανδρα κορίτσια."

Τήν ἄλλη ἡμέρα, πρὶν ἀκομῇ ἡλίου, ἐπῆγαιναν τᾶ ἀνύπανδρα κορίτσια, στό πηγᾶδι νά φέρουν τό νερό. Ἐπὶ τὸ νερό ποῦ ἔβγαζαν, ἐγέμιζαν τὴν σιάμνα τοῦ ὕστερα περιεφέροντο, ἀμειλητες, εἰς τοὺς δρόμους, γιά νά ἀκούσουν καὶ τὸ ἀνδρικό ὄνομα. Τό ὄνομα ποῦ θά ἀκουαν αὐτό τό ὄνομα θά εἶχε καί ὁ ἄνδρας ποῦ θά ἔπαιρναν.

Αὐτὰ ἐγίνοντο τουλάχιστόν πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια. Τώρα γίνεται μέ ἀπλᾶ πηδήματα καί μόνον ἀπὸ παιδιὰ σέ εὖθυμο καί χαρούμενο παιδικό περιβάλλον. Χρόνο μέ χρόνο καὶ αὐτὰ χάνονται.

Πληροφορητῆς μου, διὰ τό ἔθιμο τοῦτο:

ἡ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛΙΑ ΛΟΥΜΑΡΙΤΟΥ τὸ γένος Νικολάου Πουλουδῆ, ἑτῶν 64, κάτοικος πόλεως Μυκόνου.

Σελίς 32

Ερώτησις 5

Ἀπὸ τοῦ βράδου τῆς 23ης Ἰουνίου ἤρχιζε ἡ ετοιμασία τοῦ Κληδόνου οἱ νέες, ἀλλὰ καὶ οἱ νέοι, ἔβαζαν μιὰ καρφίτσα, ἓνα δακτυλίδι, ἓνα σκουλαρίκι ἢ ἄλλο τι παρόμοιο, μέσα εἰς ἓνα βάζο με νερό. Ὑστερὰ τὸ ἐσκέπαζαν με ἓνα πανί. Τὴν ἑλλή ἡμέρα, 24 Ἰουνίου, ὥρα π.μ., ἤχοντο ὅλοι εἰς τὸ σπῖτι αὐτὸ καὶ ἐκάθηντο γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἦτο τοποθετημὲν τὸ βάζο με τὰ διάφορα ἀντικείμενα. Κάποια ἢ κάποιος ἀπὸ τὴν παρέα εἶπε ἓνα τραγουδάκι, ἓνα δίστιχο. Ἔβαζε ὕστ' **ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** καὶ ἔβαζε ἓνα ἀντικείμενο. Εἰς ὁποῖον ἀνῆκε τὸ ἀντικείμενο τοῦτο, ἐκεῖνον ἀφοροῦσαν τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ. Ἐτσι, ἐσυνεχίζετο τὸ ἔθιμον τοῦ Κληδόνου με γέλοια καὶ ἄστεϊα ἕως ὅτου βγοῦν ὅλα τὰ ἀντικείμενα ποῦ εἶχαν τεθῇ μέσα εἰς τὸ βάζο. Σήμερα μόνον οἱ γριεὲς ἐνθυμοῦνται αὐτὸ τὸ ἔθιμον.